

at man derimod aldeles ikke omtaler, at Præsten maa modtage en Godtgjorelse eller Erkjendtlighed for Dit og Dat, men ikke for Andet; thi Saadant kan man ikke forbyde, og hvor Forholdet mellem Præst og Menighed er, som det bør være, kan man være vis paa, at Menigheden altid vil være erkjendelig mod sin Præst, enten dette staar i Loven eller ikke. — Hvad mine Endringsforslag angaar, da maa jeg som sagt anse dem for saare heldige, og jeg vilde ønske, at den høitærede Minister kunde gaa ind paa dem, thi det vilde efter min Overbevisning fremme Sagen. Havde jeg været i den Stilling, hvori det ærede Mindretal i Udvalget har været, da havde jeg ligefrem opstillet det, som ifjor blev vedtaget ved eneste Behandling i Folkethinget, thi da kunde man have Haab om at komme til en Afslutning ved at give Noget efter fra alle Sider, og det er et Haab, som jeg har delt med Mange. Skal det i en Sag som denne, hvor de forskjelligte Ansættelser staa saa skarpt overfor hinanden, komme til et Resultat, da maa man give Noget efter fra alle Sider, thi ellers naar man ikke Maalet.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: I Genhold til mine Udtalelser ved Sagens 1ste Behandling kan jeg naturligvis ikke Andet end finde, at den Bet, som Udvalgets Flertal har betraadt, er den naturlige og med hele Sagen bedst stemmende, og jeg skal derfor slutte mig til det af det ærede Udvalg indbragte Forslag. Som Følge heraf kan jeg ikke finde det rigtigt nu at gaa ind paa at foretage Forandringer i det saaledes foreliggende Forslag, uagtet jeg, ligesom jeg vel ogsaa tør sige det ærede Flertal, er fattet paa, at enkelte Forandringer ville komme til at foregaa, inden det foreliggende Forslag bliver til Lov. Jeg maa dog med Hensyn til den enkelte Forandring, der er bragt i Forslag af den sidste ærede Taler, sige, at jeg ikke alene har den antydede Grund til ikke at gaa ind derpaa, men at jeg tillige virkelig vil være meget utilbøielig til at gaa videre i Nedsættelse af Lønningen til Geistligheden. Naar alle Forhold tages i Betragtning, tror jeg, at den Lønning, der nu er fore-

slaaet, baade ikke i og for sig er større, end Stillingen som Præst med de forskjelligartede Krav, der kunne stilles til den, synes at fordre, og heller ikke større, end hvad der er indrømmet Andre, der befinde sig i lignende offentlige Stillinger. — Hvad angaar det ærede Mindretal i Udvalget (Stytte), da er det vist, at ved at gaa ind paa det Forslag, hvortil han slutter sig, vilde man let komme til at gjenoptage den hele Debat, som nu har været ført gennem forskjellige Forhandlinger baade her og i det andet Thing, men det kan selvfølgelig ikke være rigtigt at gøre det paa dette Standpunkt, ligesom den ærede Ordfører for Udvalget jo ogsaa har afholdt sig derfra, idet han kun har fremsat nogle ganske enkelte Bemærkninger. Dertil vil jeg ogsaa indskrænke mig, idet jeg nærmest vil holde mig til et Par af de Uttringer, som jeg har fundet i den ærede Landssthingsmands Motivering af hans Stilling. Han har deri sagt, og han har yderligere udviklet det idag, at en saadan Ansættelse til fast Løn for Præsten, som udbetales ham gennem Staten med $\frac{1}{12}$ om Maanedens, vilde være mere tiltalende for Præsten selv, vilde være heldigere og bekvemmere for ham. Jeg skal nu paa ingen Maade benegte, at der er ikke saa Præster, som ville gaa ind paa denne Opfattelse af Sagen, men jeg maa paa den anden Side efter min bestemte Erfaring ogsaa paastaa, at et meget stort Antal Præster paa ingen Maade vil finde det ønskeligt; thi, uagtet de ikke ere blinde enten for de Banskælgigheder, der kunne være forbundne med den nuværende Ordning, eller for de Bekvemligheder, der kunne være forbundne med Forandringen, saa har dog den gamle Maade, hvorpaa de oppebære deres Lønning, nemlig gennem Menighederne selv, en saadan Betydning og noget saa Tiltalende for dem, at de nødvendig ville give Slip paa den. Jeg skal dertil endnu føie den Bemærkning, at under alle Omstændigheder ville alle Præsterne samstemme deri, at Sagen ikke er afgjort dermed, at man forandrer den uvisse Indtægt til en vis, men at det ogsaa ikke saa lidt kommer an paa, hvorledes denne visse Indtægt kommer til at se ud; det er jo netop det, som er Spørgsmaalet. Det vilde sikkert blive et meget be-